

mezi obžalovanou a ostatními pachateli, aniž zjištěno, že vědomě s nimi spolupůsobila ve společném úmyslu zlodějském. Než spolupachatelství nevyžaduje ani předcházejícího ani výslovného dohodnutí. Stačí i nahodilá, ovšem vědomá spolupinnost, t. j. jedna osoba musí věděti o spolupůsobení druhé. Jen tenkrát, není-li zde takové vědomé spolupinnosti, posuzuje se činnost každé z jednajících osob samostatně. Při spolupachatelství ovšem zodpovídá každá spolupinná osoba za celý výsledek. V tomto případě zjistil rozsudek, že obžalovaná jednala ve společném úmyslu s ostatními pachateli, poukazuje na to, že byla přítomna, když jiné pachatelky různé zboží z regálů strhovaly a je si přisvojovaly a že také obžalovaná týmž způsobem jednala, přispívajíc tak k provedení krádeže, která právě společnou a vědomou, vzájemně se doplňující činností všech se zdařila. Za tohoto stavu věci nelze dělit činnost obžalované od činnosti ostatních pachatelek krádeže, každá z nich ručí i za jednání druhých a zodpovídá za celkový výsledek společné činnosti. Odpovídá tudíž odsouzení dle § 174 II. a) tr. z. zjištěnému stavu věci i zákonu.

Čís. 285.

Padělání peněz a cenných papírů. »Placením« ve smyslu § 4 odstavec třetí zákona ze dne 22. května 1919, čís. 269 sb. z. a n. jest rozuměti každý úkon, jímž přecházejí peníze z držení osoby jedné dle jejího úmyslu v držení osoby jiné. Spadá sem zejména též výplata výhry ve hře. »Udáváním« bankovky jest též dání bankovky do banku.

(Rozh. ze dne 23. října 1920, Kr II. 81/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného a státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 12. ledna 1920, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným přečinem dle § 4 odstavec třetí zákona ze dne 22. května 1919 čís. 269 sb. z. a n.

Důvody:

Zmateční stížnost státního zastupitelství spatřuje důvod zmatečnosti dle § 281 č. 10 tr. ř. v tom, že obžalovaní nebyli ve smyslu obžaloby uznáni vinnými zločinem dle § 4 odst. první zákona ze dne 22. května 1919, č. 269 sb. z. a n., nýbrž pouze přečinem dle třetího odstavce téhož paragrafu. Označuje jako nesprávný názor nalézacího soudu, který, zjistiiv u obou obžalovaných, že jim 20korunovou bankovkou, opatřenou místo kolku desetihaléřovou poštovní známkou, bylo za hry v karty placeno jako bankovkou, stojí na stanovisku, že sluší výplatu výhry ve hře klásti na roveň placení ve smyslu třetího odstavce § 4 cit. zák. Zmateční stížnost soudí, že ustanovení tohoto zákonného předpisu dlužno vykládati tak, že dobrodini jeho nižší sazby (správně řečeno: stihání pouze pro přečin) jest účasten jen ten, komu porušeným penízem skutečně bylo placeno, získání peněz ve hře že však jest něco jiného, což prý vysvětluje již ze zvláštní právní povahy hry dle ustanovení § 1272 obč. zák. a z případné nežalovatelnosti pohledávky z výhry (§ 1271 obč. z.). Návoru zma-

teční stížnosti nelze přisvědčiti. Nelze důvodně za to míti, že by byl zákonodárce, užívaje v odstavci třetím § 4 cit. zák. výrazu »placení« měl na zřeteli snad pouze placení ve smyslu § 1412 obč. zák., totiž plnění něčeho, co plniti je někdo povinen, nýbrž mínil tím každý úkon, kterým přecházejí peníze z držení jedné osoby dle jejího úmyslu v držení osoby jiné. Nemůže proto býti pochybnosti o tom, že placením v tomto smyslu je na př. i odevzdání peněz při darování, placení závazku, jehož zde není, placení na základě smlouvy neplatné a jiné podobné případy, v nichž není řeči o placení ve smyslu § 1412 obč. zák. Ustanovení § 1272 (1271) obč. zák., dle něhož cena při sázce (hře) nemůže býti soudně vymáhána, nemá tu významu, neboť § 1271 uznává poctivé a jinak dovolené sázky (hry) za závazné tehdy, když vymíněná cena nebyla pouze slíbena, nýbrž skutečně zapravena nebo složena. Tomu bylo tak v přítomném případě ohledně obou obžalovaných, kteří dle zjištění rozsudkového nabyli oné bankovky postupně tím způsobem, že se jim jí dostalo za dovolené hry v karty, tedy při vyplácení výhry některým ze spoluhráčů. Nelze tudíž říci, že jednání obžalovaných bylo následkem nesprávného výkladu zákona pořádkem trestního ustanovení zákonnému, které by se na ně nehodilo.

Neodůvodněnou však jest zmateční stížnost obžalovaného, která, uplatňující důvod zmatečnosti dle § 281 čís. 9 tr. ř., má za to, že v jednání obžalovaného nelze spatřovati ani skutkové podstaty přečinu, kterým byl vinným uznán, jelikož prý všichni spoluhráči věděli, že se v banku nachází bankovka, opatřená místo kolku poštovní známkou a protože hráli dále až do konce přes to, že věděli, že se tomu kterému z nich v případě výhry dostane oné, jak uvádí zmateční stížnost, nekolkované bankovky. Rozsudek zjišťuje, že obžalovaný, dostav sám bankovku ve hře, dal ji mezi jinými penězi do banku, že jí platil, načež byv upozorněn, že má bankovku s poštovní známkou, nejevil nad tím podivení, nýbrž jen řekl, že ji musil dostat od spoluhráče ve hře, a ponechal ji v banku dále. I běre nalézací soud za prokázané, že obžalovaný bankovku tu vědomě udával za peníz pravý. Rozsudek sice nezjišťuje přesně, v kterou chvíli k onomu upozornění došlo, a neuvádí zejména, že by se tak bylo stalo bezprostředně poté, kdy obžalovaný bankovku dal do hry; okolnost ta jest však bez valného významu. Rozhodný význam má jen zjištění nalézacího soudu, že obžalovaný bankovku — nadto mezi jinými penězi — dal do banku, ač si dle přesvědčení soudu byl vědom toho, že platí bankovkou porušenou. Tím obžalovaný, který dle dalšího přesvědčení nalézacího soudu počítal s tím, že ji některý ze spoluhráčů dostane, předsevzal čin, odpovídající pojmu udávání padělaných, porušených nebo zlehčených peněz za pravé nebo plné hodnoty. To, co se stalo po onom upozornění, zejména věděli-li potom opravdu všichni spoluhráči, že se v banku nachází bankovka s poštovní známkou, a hráli-li skutečně přes to dále, stává se naprosto bezvýznamným, neboť došlo k tomu poté, kdy trestný čin byl již dokonán. Jen mimochodem budiž podotknuto, že se v tomto případě nejedná, jak míní zmateční stížnost, o bankovku nekolkovanou, nýbrž o bankovku padělanou, i mluví také rozsudek, byť ve shodě s obžalovacím spisem, nezcela správně o bankovce porušené. Dle § 12 zák. ze dne 22. května 1919 čís. 269 sb. zák. a nař. platí předpisy tohoto zákona i o kolcích, uvedených v zákoně ze dne 25. února 1919 čís. 84 sb. z. a n.

Peněvadž pak dle § 2 posléz uvedeného zákona měly po skončení okolkování jen bankovky, kolkované kolkem československé republiky nucený oběh, nutno za to míti, že i pravá bankovka rak.-uherské banky stala se po 10. březnu 1919 v republice čs. nepravou, padělanou, jakmile opatřena byla kolkem nepravým, za jaký přece poštovní známka musí býti považována.

Čís. 286.

Vydávání zločinců mezi republikou Československou a Rakouskou jest přípustno s obmezením, jež jsou obvyklá ve styku mezinárodním a k nimž náleží též zásada o specialitě vydávání zločinců.

(Rozh. ze dne 23. října 1920, Kr II 109/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 30. ledna 1920, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přestupkem § 320 písm. e) tr. z., rozsudek v tomto směru zrušil a zprostil obžalovaného z obžaloby pro přestupek § 320 lit. e) tr. z.

Důvody:

V úvahu přichází zmateční stížnost obžalovaného jen potud, pokud uznán byl vinným též přestupkem § 320 lit. e) tr. z. Zmateční stížnost jest v tomto směru odůvodněna. Obžalovaný byl vydán na požádání krajského soudu jihlavského na základě usnesení vídeňského vrchního zemského soudu ze dne 23. října 1919, schváleného výnosem státního úřadu pro spravedlnost ze dne 30. října 1919, dle § 59 tr. ř. za účelem stíhání pro zločin § 183 tr. z. a pro přestupky § 461 tr. z., § 20 cí. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. z., v případech, v dožádání krajského soudu jihlavského výslovně uvedených. O přestupku dle § 320 lit. e) tr. z. není zmínky ani v dožádání krajského soudu ani v usnesení povolující m vydání. Ovšem není dosud mezi Československou republikou a Rakouskem formelní úmluvy o vydávání zločinců, jak předpokládá ji § 41 tr. z. Než dle výnosu min. sprav. ze dne 29. března 1919, čís. 6336/19 (čís. 5 věstn. min. sprav.), došlo mezi obojími ministerstvy spravedlnosti na dobu, než bude učiněna mezi oběma státy o tom úmluva, k dohodě o vzájemnosti na tom podkladě, že vydávání zločinců vládou rakouskou povoluje se na dožádání československých soudů s obmezením, jež jsou obvyklá ve styku mezinárodním. K obmezením těm náleží ovšem též zásada o specialitě vydávání zločinců. Dle této však nesměl obžalovaný pro přestupek dle § 320 e) tr. z. spáchaný v tuzemsku před odchodem do cizozemsku vůbec býti souzen, natož odsouzen. Již z toho důvodu jest rozsudek odsuzující ve směru tom postižen zmatkem dle § 281 č. 9 b) tr. ř.

Čís. 287.

Zákon o lichvě (cí. nař. ze dne 12. října 1914 čís. 275 ř. z.). Lichvu páše po »živnostensku« (§ 4, odstavec první), kdo jedná s poznatelným